

בס"ד, ט' באדר התשע"ג

חידון הרב צבי יהודה לכיתות

החידון נועד לכיתות ב'-ד'

שלב א': כל מורה יספר בכיתה את הסיפורים בעמודים 1-2 – דפים אלו יחולקו לכל הכיתה והתלמידים ייבחנו עליהם לאחר פורים.

שלב ב': תלמידים שרוצים להשתתף בחידון יצטרכו ללמוד את העמודים הבאים:
כיתה ב': עמודים 1-4, כיתה ג': עמודים 1-6, כיתה ד': עמודים 1-9. במהלך שבוע החמד יתקיימו חידונים כיתתיים וייבחנו 4 נציגים מכל כיתה שיעלו לחידון הבית ספרי. נציגים אלו יצטרכו ללמוד לקראת החידון את כל תשעת הדפים.
החידון הבית ספרי יתקיים בע"ה בשבוע החמ"ד – תמסר הודעה.

הסיפורים לוקטו מתוך הספר משמיע ישועה / משמיע ישועה לילדים בהוצאת מכון תורני אור עציון וכן חומרים שונים שפורסמו ע"י החמ"ד (תודה בעיקר לרחל סלייטר ולגדי גזבר על הליקוט), ע"י "ואהבת" וע"י מורים נוספים. לאלו הוספתי מעט ספורים ממה ששמעתי מרבותי. מקווה שמקבץ הסיפורים אכן יאיר את דרכנו לאורו של רבנו הרב צבי יהודה זצ"ל שכולנו שותים מתורתו ומתורת תלמידיו, עמירם אלבה – רב בית החינוך.

שְׁמַחַת תּוֹרָה

בְּכֹל שָׁנָה בְּשִׁמְחַת תּוֹרָה נִהְגוּ תַלְמִידֵי הַיְשִׁיבָה וְהָרַב צָבִי יְהוּדָה בְּרֹאשׁם לְרַקֵּד עִם סִפְרֵי הַתּוֹרָה בְּרְחוּבוֹת הָעִיר יְרוּשָׁלַיִם.
גַּם כְּשֶׁהָיָה הָרַב זָקֵן וְרַגְלָיו חֲלָשׁוֹת, הוּא הִמְשִׁיךְ לְרַקֵּד כְּשֶׁסִּפֵּר הַתּוֹרָה בִּידּוֹ.
אַחֲרֵי שֶׁעָה אַרְוֶכָה שָׁל רְקוּדִים נִגַּשׁ אֶחָד מִן הַתַּלְמִידִים אֶל הָרַב וְאָמַר לוֹ:
"אוּלֵי אֶעֱזֹר לָרַב לְהַחֲזִיק אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה?"
"מִדּוּעַ?" שָׁאַל הָרַב.

"כִּי סֵפֶר הַתּוֹרָה הֵזָה כְּבֵד מְאֹד", עָנָה הַתַּלְמִיד.
"הַתּוֹרָה כְּבֵדָה?" הִתְפַּלֵּא הָרַב. "עַל הַתּוֹרָה כָּתוּב שֶׁהִיא 'נוֹשָׂאֵת-אֶת נוֹשְׂאֶיהָ', הַתּוֹרָה הִיא תּוֹרַת חַיִּים. הִיא אֵינָה כְּבֵדָה כָּלֵל וְכָלֵל".
וְהוּא הִמְשִׁיךְ לְרַקֵּד בְּשִׁמְחָה עִם סֵפֶר הַתּוֹרָה עוֹד זָמַן רַב.

*מתוך משמיע ישועה, הוצאת אור עציון

הַכְּנָסַת אוֹרְחִים

משפחה אחת- אבא, אמא וילדים- עמדה ברחוב וסביבה היו פזורים ארגזים ומזודות. מבטם של בני המשפחה היה עצוב.

"מדוע אתם עומדים כאן ברחוב?" שאלו אותם עוברים ושבים.

"אין לנו בית", הם ענו, "ואין לנו איפה לישן הלילה..."

כאשר שמעו זאת הרב צבי-יהודה ואשתו, הם מיד הזמינו את המשפחה אל ביתם.

תקופה ארוכה התגוררה המשפחה בביתם. הם בשלו, אכלו במטבחם של הרב ואשתו והתנהגו כבני בית.

הרב ספר לכלם שהם חברים שבאו להתגורר עמו וחלק להם כבוד רב.

*מתוך משמיע ישועה, הוצאת אור עציון

הילד עדין לא קבל

הרב צבי-יהודה הקפיד להתחיל בסעודה רק לאחר שהגש האכל לכלם.

בסעודת ברית אחת, הגישו את מנות האכל,

אבל הרב צבי-יהודה לא טעם מהמנה שלפניו.

"מדוע הרב איננו אוכל?" שאלו אותו.

"עדין לא הגישו את המנות לכלם", השיב הרב.

"כלם קבלו את המנות", ענו לו.

הראה להם הרב ילד היושב בפינה ואין לפניו מנה.

רק לאחר שהגשה המנה לילד, התחיל הרב לאכל.

*מתוך משמיע ישועה, הוצאת אור עציון

בקור חולים

הרב צבי יהודה היה מבקר את התלמידים החולים.

פעם אחת כשנכנס לבקר תלמיד שהיה חולה, סגר את הדלת בעדו, בדק אם אין

מי שרואה ואז הוציא מתחת מעילו צנצנת דבש ונתן לו.

בהזדמנות זו ספר לו הרב שהתרגל לאכל דבש בהיותו בשו"ץ, כיון שהוא טוב

ומזין ואין בו בעיות של כשרות.

הרב יהושע רוזן ספר שכאשר הוא היה תלמיד בישיבה, היה פעם חולה במשך

כמה שבועות. למרות שהתלמידים היו דואגים לו ומביאים לו ארוחות לחדר,

בנוסף, גם הרב צבי יהודה בעצמו היה מגיע, מדי יום, ומציע לו ירקות ומאכלים

מזינים והיה אומר לו שהוא צריך לאכל דברים בריאים כדי

להתחזק.

בקר אחד פגש שמעון את הרב צבי-יהודה הולך לאטו

לכוון החדרים של התלמידים. הרב החזיק בידו כוס קפה

חם.

"לאן הרב הולך?" שאל שמעון.

"אחד התלמידים חלה ואני מביא לו קפה", השיב הרב.
"הדרך לחדרו של התלמיד ארוכה. אני יכול לעזור לרב. אולי אני אביא לתלמיד
החולה את הקפה", הציע שמעון.
"לא! אני לא מוכן לוותר על המצוה!" ענה הרב. "מצוה חשובה היא מאד מצות
בקור חולים".

החלק האחרון מתוך משמיע ישועה, הוצאת אור עציון

מי מרים את הלכוכים?

כאשר הרב צבי יהודה ראה כרטיסי נסיעה של אוטובוס על הרצפה, הוא לא
התלבט לרגע אחד ומיד היה מרימם בעצמו בלא לחוש לכבודו, כדי שהמנקה
לא יצטרך לטרוח ולהרים.

עונג שבת

בכל ימות השבוע הרב היה אוכל מעט מאוד, אולם בשבת הוא היה אוכל כמויות
גדולות והיה שמח לקיים מצות עונג שבת.
בסעודה שלישית הוא היה אוכל תמיד דבש והסביר לתלמיד ששאל אותו שצריך
לענג את השבת וכיון שהדבש טעים לו הוא מקפיד לאוכלו כדי לענג את השבת.

היחס לנכרי אשר בארץ

פעם, כשעבר הרצי"ה ברחוב בירושלים, ראה חבורת תלמידים מבית הספר,
כשהם לועגים לערבים שעברו במקום. הדבר הפריע לו מאד והוא פנה במכתב
למנהל בית הספר, ודרש ממנו להדריך את התלמידים ליחס של כבוד לכל אדם
"כי בצלם אלקים עשה את האדם". נכון שאנו לא רוצים שהגויים יפריעו לנו
לגור בארצנו, אך אין לנו רשות לבזות סתם גוי שהולך ברחוב ועלינו לכבד כל
אדם.

מצעד צה"ל

הרב צבי יהודה שמח מאד שהוקמה מדינת ישראל ושיש לנו כבר צבא משלנו
והודה לה' על כך. ביום העצמאות נערך מצעד צבאי ברחובות ירושלים.

בִּמְצָעַד צָעְדוּ חִיָּלִים לְבוּשִׁים מִדֵּי צָבָא הַהִגָּנָה לְיִשְׂרָאֵל. גִּיפִים וְטַנְקִים הַשְׁתַּתְּפוּ
בִּמְצָעַד, וּבִשְׂמֵי טָסוּ מְטוּסִים וּמְסוּקִים.

הָרַב צָבִי יְהוּדָה הִתְרַגֵּשׁ מְאֹד לְמַרְאֵה הַחִיָּלִים
הַצּוֹעֲדִים. הוּא עָמַד שָׁעוֹת רַבּוֹת
בְּשִׁמְשׁ הַקּוֹפֶחֶת וְהַסֹּתֶפֶל עֲלֵיהֶם בְּשִׁמְחָה וּבִגְאֻוָּה.
הַתְּלַמִּידִים הִצִּיעוּ לָרַב הַזֶּקֶן לְשִׁבְתָּ עַל כִּסֵּא, אָךְ הוּא
סָרַב.

עַל כָּל טַנְק שֶׁעָבַר הוּא אָמַר: "אֲשֶׁרִי הָעַם שֶׁכָּכָה לוֹ. אֲשֶׁרִי הָעַם שֶׁה' אֱלֹקָיו".

"מתוך משמיע ישועה, הוצאת אור עציון"

אהבת הארץ

ספֶּרָה אִשָּׁה אַחַת (ד"ר רות רייכלברג): בְּיוֹם קִיץ אֶחָד, הִגַּעְתִּי לְבֵיתוֹ שֶׁל הָרֵב
כְּשֶׁאֲנִי נוֹטֶפֶת זַעַה מֵהַחוּם הַכָּבֵד שֶׁשָּׂרַר בְּחוּץ. הִתְלוֹנְנֹתִי עַל הַחֲמָסִין הַכָּבֵד.
שָׁאַלְנִי הָרֵב בְּתַמִּיהָ: "וְכִי אֵינָךְ אוֹהֶבֶת אֶת הַחוּם שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל?!"

מָאֵז לֹא יָכַלְתִּי לְהַגִּיד וְלוֹ מְלֶה אַחַת בְּגִנוּתָהּ שֶׁל הָאֶרֶץ...

היחס לבעלי חיים

אֶתְמוּל בְּבִקּוּר כְּשֶׁהִלַּכְתִּי לָגוֹן, רָאִיתִי אִישׁ זָקֵן הוֹלֵךְ לְ-א-ט לְ-א-ט. הָיָה לוֹ
זָקֵן לָבוֹ וְחִיּוֹד מְלֵא קִמְטִים. הוּא הִחְזִיק בְּיָדוֹ שְׂקִית אֲשֶׁפָּה וּכְשֶׁהוּא הִגִּיעַ
לַפֶּחַ, הוּא הָרִים אֶת הַמִּכְסָּה בְּעֵדִינּוֹת וְהִשְׁמִיעַ צִקְצוּקִים וְקוֹלוֹת רַכִּים:
"פֶּסֶט...פֶּסֶט".

"עַם מִי אַתָּה מְדַבֵּר?" שָׁאַלְתִּי. "שֶׁ-שֶׁ-שֶׁ" הוּא רָמַז לִי. רַק אַחֲרֵי שִׁיּוּצָא חֲתוּל
מִהַפֶּחַ וְהִתְלַקֵּק בְּהֵנָּא, פָּנָה אֵלַי הָאִישׁ בְּמֵאוֹר-פָּנִים וְאָמַר לִי: "הִדְבּוּר
שֶׁלָּנוּ יָכוֹל הָיָה לְהִבְהִיל אֶת הַחֲתוּל. הוּא הָיָה בּוֹרֵחַ וּמִפְסִיד אֶת הָאֶכָּל שֶׁלוֹ.
זֶה הָיָה גּוֹרֵם לוֹ לְצַעֵר".

וּמִי הָיָה הַזָּקֵן? כְּמוֹכֵן הָרֵב צְבִי יְהוּדָה!

הצרעה

בְּאַחַד הַשְּׁעוּרִים שֶׁל הָרֵב צְבִי-יְהוּדָה, נִכְנְסָה מִבַּעַד לְחִלּוֹן צִרְעָה גְדוֹלָה. הִיא
עָפָה סְבִיב סִפְסָלֵי הַתְּלַמִּידִים וְזִמְזְמָה. הַתְּלַמִּידִים עָקְבוּ בְּמִבְטָם אַחֵר הַצִּרְעָה,
אֶף הָרֵב הִמְשִׁיךְ בְּשִׁיעוֹר. אַחֲרֵי זְמַן-מָה נִחְתָּה הַצִּרְעָה לִיד הַסֶּפֶר שֶׁל הָרֵב.
הָרֵב הִפְסִיק אֶת הַשְּׁעוֹר וְהִחֵל לְדַבֵּר אֶל הַצִּרְעָה.
הוּא דִּבֶּר אֵלֶיהָ בְּמִלִּים בְּרוּרוֹת וּבְנִימָה חֲבֵרִית:
"אַתָּה יוֹדַעַת, אֲנִי לּוֹמְדִים כַּעַת תּוֹרָה וְאַתָּה יוֹדַעַת כִּמָּה זֶה חָשׁוּב!
אִם תִּרְצִי, תּוּכְלִי לְהַצְטַרֵּף אֵלַינוּ לְשְׁעוֹר. כְּאֶשֶׁר אַתָּה עָפָה מֵעַל רִאשֵׁי הַתְּלַמִּידִים,
אַתָּה מִבְּהִילָה אוֹתָם וְגוֹרֶמֶת לְבִטּוֹל תּוֹרָה.
לָכֵן תִּחְלִיטִי: אִם אַתָּה רוֹצָה, אַתָּה מְזַמְּנֶת לְהַצְטַרֵּף אֵלַינוּ, וְאִם לֹא, אֵז עוֹפִי
הַחוּצָה".

כְּאַשֶׁר סֵיִם הָרַב אֶת שִׁיחָתוֹ עִם הַצִּרְעָה, הִיא פְּרִשָּׁה כְּנָפִים וְהִתְעוּפָּה מִבַּעַד
לְחֵלוֹן.

*מתוך משמיע ישועה, הוצאת אור עציון

עד כאן הסיפורים לכיתות ב'.

אמא באהבה

לכבד את אמא - זו ממש מצוה בתורה, שנאמרת בפסוק מפרש: "כבד את אבך ואת אמך". זה היה היחס המעלה שרבונו הרב צבי יהודה הביע כלפי אמו. הרב צבי יהודה נולד בשנת ה'תרנ"א [לפני... 122 שנה]. אמו, היא הרבנית רייזה-רבקה, שהיתה אשת חיל, בעלת מדות ומלאת אהבת תורה ואהבת ישראל לכלם. הרב צבי יהודה הקפיד תמיד, לבוא לבקר את אמו ולהתענין בשלומה, גם כשהיה עסוק ונשא בעל הישיבה והצבור. אמו הרבנית, היתה משגגת לו הערות אוהבות שישמר על הבריאות, ועל ענייני הבית, ונותנת לו דברים טובים וממתקים. כשהרב היה נפרד ללכת - היה נזהר שלא להסתובב ולהפנות לה את הגב, אלא הוא היה פוסע לאחוריו כשפניו מביטים באמו עד שיצא.

להיות ישר בכל דבר

היה זה בשעה מקדמת מאד בהשכמת הבקר, לפני שתתחיל תפלת שחרית. הרב צבי-יהודה הגיע אל אולם בית המדרש, לפתע יצא וחזר כעבר כמה דקות עם סלם גבוה וכבד. תלמיד הישיבה שראה, תמה: למה הרב צריך סלם?.. הרב היה אז קרוב לגיל שמונים, וחלש ברגליו. התלמיד שהיה צעיר, לא העיז להציע עזרה. הרב קרב את הסלם אל מדפי הספריה, טפס אט אט בשלבי הסלם. וכשהגיע אל ראש הסלם, אחז בסלם ביד אחת, ובשניה הושיט לספר קדש שהיה בולט מונח באלכסון. הרב ישר את הספר במקומו, וירד חזרה מהסלם. כך הרב היה מדקדק במידותיו מאד. והיה אומר: כיון שעלינו להיות ישרים, צריך להיות ישר בכל דבר.

הדאגה לתלמידים וחשיבות למוד התורה

לישיבה שבה למד הרב צבי יהודה קראו ישיבת מרכז הרב. זאת הייתה ישיבה גדולה שלמדו בה תלמידים רבים שבאו אליה ממרחקים. היו אפילו תלמידים שהגיעו לישיבה מאמריקה ומצרפת ומעוד ארצות.

אחד הבחורים שהגיע מחוץ לארץ למד בישיבה בשקידה רבה. אך יום אחד קבל הבחור מכתב מאמא שלו. אמא ספרה לו שנגמר הכסף בבית, והיא מבקשת ממנו שיחזר הביתה כדי שיוכל לעבד ולהביא כסף הביתה.

הבחור מאוד התעצב על כך שמשפחתו נהיתה עניה, הוא גם הצטער על כך שיצטרך להפרד מחבריו הטובים שעמם למד תורה יומם וליל. הוא הצטער גם על כך שיצטרך להפרד מרבו האהוב הרב צבי יהודה.

הלך אותו בחור להודיע לרב שהוא עוזב ומתכנן לנסע בחזרה הביתה, כדי שיוכל לעזור לאמו, שהרי היא לבדה ואין לה אפשרות להתפרנס.

כששמע הרב את דברי התלמיד שאל אותו: "כמה כסף אמא שלך צריכה לחדש?", השיב התלמיד: "למה אתה שואל אותי? הרי אתה בעצמך אינך מרויח הרבה כסף? מאין תשיג כסף לפרנס משפחה שלמה? אין ברירה אני מכרח לעזוב את הישיבה ואת הארץ ולצאת אל ביתי לעבד", אך רבנו התעקש וחזר פעם נוספת על אותה השאלה: "כמה כסף אמא שלך צריכה?" התלמיד ראה שהרב מתעקש לדעת וענה לו: "אמא שלי צריכה מאה לירות" = המטבעות שהיו פעם ("אמר לו רבנו: "אתה נשאר פה, וכל חדש אתן לך מאה לירות". ובאמת, במשך חמש שנים, כל חדש, היה רבנו נגש אל הבחור ונותן לו מכיסו מאה לירות.

בזכות הרב יכל היה התלמיד להמשיך ללמוד תורה בישיבה עד שנהיה בעצמו לרב בישראל * מתוך משמיע ישועה לילדים, שיצא לאור בימים אלו ממש, הוצאת אור עזיון

קרוב רחוקים

הרב צבי יהודה הצליח לקרב ליהדות גם אנשים שלא חבשו כפה על ראשם.

כששאלו אותו פעם: "במה כחך? כיצד אתה מצליח למשוך גם את הרחוקים?", השיב שכל

למוד תורה כל הלילה

הבקר הגיע. השמש זרחה.

תלמיד של הרב צבי-יהודה הגיע אל ביתו של הרב כדי להעיר אותו לתפילת שחרית. התפילת התלמיד לראות שהרב לא נמצא במיטתו, אלא יושב בחדרו ולומד תורה.

פנה אליו התלמיד ואמר: "הרב, הגיע זמן קריאת שמע".

הרב למד תורה בחשק רב כל הלילה ולא שם לב שעלה השחר. הוא חשב שעדין לילה ולכן שאל את התלמיד: "אתה מתכנן לקריאת שמע שאומרים לפני השנה?" "הרב, עכשו כבר בקר. הגיע זמן קריאת שמע של תפילת שחרית", השיב לו התלמיד.

הרב קים את מצות "והגית בו יומם ולילה".

* מתוך משמיע ישועה, הוצאת אור עזיון

הכח שלו בא ממה שלמד מאביו
זצ"ל. הוא היה מסכם את שיטת
אביו בשתי מלים המתחילות
באות אל"ף: אמונה ואהבה. וכך
למד את כלם להרבות באהבה
ואמונה.
עד כאן הסיפורים לכיתה ג'

"הרצי"ה", הרב צבי יהודה הכהן קוק - תולדות חייו

הרב צבי יהודה הכהן קוק זצ"ל המכנה **הרצי"ה קוק**, היה אחד מגדולי הרבנים
והמנהיגים של עם ישראל לאחר הקמת המדינה.

הרב צבי יהודה נולד בעיר זוימל שברוסיה בשנת תרנ"א (1891).

בילדותו למד תורה מפי אביו, **הרב אברהם יצחק הכהן קוק**, הרב הראשי
הראשון לארץ ישראל.

בכ"ח באייר תרס"ד (1904) כחודש לאחר בר המצוה שלו עלה הרב צבי יהודה
לארץ ישראל כאשר אביו נבחר לרב של יפו והמושבות.

בהיותו בן 15 עבר ללמוד תורה בישיבת "תורת חיים" בירושלים, ואחר כך למד
בעוד ישיבות.

בגיל שלושים ואחת התחתן הרב עם חוה-לאה שהיתה גומלת חסדים גדולה.
לאחר עשרים ושתיים שנות נישואין ללא ילדים, נפטרה חוה-לאה ממחלה.

במשך שנים רבות סייע לאביו בעבודות של הרבנות הראשית, בהפצת דרכו
המיוחדת של אביו ביחס של אהבה לכל יהודי, בדאגה לאישורי עלייה לתלמידי
חכמים צעירים שניסו לעלות לארץ ולא הצליחו, וכן בסידור והוצאה לאור של
הספרים שאביו כתב.

לימים נבחר להיות ראש ישיבת "מרכז הרב" בירושלים ובזכות חקמתו הרבה
ומדותיו הגיעו לישיבה תלמידים רבים, בעקר מתנועת הנער "בני-עקיבא", **אותם
חנך לאהבת תורת ישראל, עם ישראל וארץ ישראל**. תלמידים אלו הפכו במשך
השנים לרבנים ומנהיגים חשובים בעם ישראל.

הוא ראה בעליה לארץ ובהקמת ישובים בארץ ישראל חלק חשוב בגאולה של עם ישראל וכאשר קמה מדינת ישראל בתש"ח, ראה בה שלב חשוב בהתקדמות הגאולה ולימד את תלמידיו להכיר תודה לה' על הזכות הגדולה שזכינו שיש לנו מדינה.

תלמידיו הלכו בעקבותיו והקימו ישובים רבים בארץ ישראל, בעקר ביהודה, שומרון ועזה (גוש קטיף).

הרב צבי יהודה הקפיד מאוד שלא לדבר לשון הרע ואף חנך את תלמידיו לכך והורה ללמוד בכל יום חצי שעה מהספרים החשובים "חפץ חיים" ו-"שמירת הלשון" העוסקים בהלכות וענייני שמירת הלשון.

מלבד שיעורי התורה הרבים שהעביר לתלמידיו בישיבה, כתב הרב צבי יהודה מאמרים וספרים העוסקים באמונה, בעם ישראל ובארץ ישראל.

הוא פעל למען עליית יהודים מרוסיה, בתקופה בה אסרו השלטונות ברוסיה את העליה לארץ. לשם כך הקים את תנועת "אל-עמי" שפעלה להעלות את יהודי רוסיה לארץ ישראל.

תלמידיו הרבים של הרב צבי יהודה, משמשים כיום כרבנים, מורים, מנהיגים ומפקדים בצה"ל.

ישיבות גבוהות והסדר, אולפנות וישיבות תיכוניות רבות הוקמו ע"י תלמידי הרב צבי יהודה הכהן קוק זצ"ל.

הרב צבי יהודה הכהן קוק נפטר בי"ד אדר בשנת תשמ"ב (1982) ונקבר בהר הזיתים בירושלים.

ועוד כמה סיפורים:

כמו הכהן הגדול

הוא הרב שלי! זכיתי ללמוד אצל הרב צבי יהודה הכהן קוק זצ"ל בישיבת מרכז-הרב בירושלים.

מי שזכה לראות את הרב בתפילת יום הכיפורים, מיד הרגיש שהרב ממש כמו הכהן הגדול שבמקדש. כי ככה הרב הרגיש. הרב היה כהן, וביתו היה בירושלים - ולבו ונשמתו היו קשורים באהבה עצומה בכל התורה, בכל עם ישראל, בכל ארץ ישראל. זו האהבה העצומה שהמוקד שלה היה בית-המקדש. בכל תפילות יום הכיפורים הרב היה מתפלל בעמידה יציבה כמו מלאכי השרת. תלמידי הישיבה הצעירים היו נחלשים בגלל

הצום ומתיישבים לאגור כוח, אבל הרב היה ממשיך ועומד כל התפילה. רק בהפסקת הצהריים שנמשכה כשעה קלה, הרב הרשה לעצמו להתיישב מעט לנוח.

וכאשר הרב היה יוצא מהתפילה, היה מאיר פנים בשמחה גדולה, ומסביר כי זו המשמעות המיוחדת של יום הכיפורים: אמנם יום צום וחתימת הדין, ועם זה הוא יום של היטהרות, של סליחה ושמחה!!

קודם תעלה לארץ ישראל

רב חשוב שגר בחוץ לארץ פנה לרב צבי-יהודה הכהן קוק להתייעץ. הוא עסק בחינוך נוער יהודי באמריקה. הוא שאל: האם עליו לעלות להתיישב בארץ ישראל, או אולי עדיף שיישאר וימשיך בחינוך הנוער היהודי ויציל אותו חלילה מהתבוללות עם גויים? הרב ענה לו: קודם תעלה לארץ ישראל, ואחר כך תשאל שוב. וכך עשה אותו רב, עלה לארץ, קנה בית, וכעבור זמן פנה שוב ושאל את הרב. הרב ענה לו בהסברה רבה: הבסיס והבית של כל יהודי זה קודם כל ארץ ישראל. כשיהודי בא לארץ - זה נקרא "עליה". כל מקום אחר בעולם נקרא "חוץ" לארץ. לכן קודם כל באת לארץ, עלית!!! קבעת את מקומך בבית הנכון. עכשיו אפשר לשקול הצעה של שליחות לכמה שנים לחנך ולהציל נוער יהודי - ולחזור הביתה. לארץ ישראל.

נשאלת רב

זה היה בהיותי בכתה י'. למדתי בישיבה תיכונית, ותלמיד חדש בכתה י"א הסתובב עם שאלה מקנטרת על דברים שכתב הראי"ה קוק זצ"ל. הוא זלזל בכל תשובה שנאמרה לו, ואני מאוד רציתי לענות לו תשובה שתמנע את הזלזול. חשבתי.. ומיד עלה בי רעיון: אעלה לירושלים, ואשאל מיד את בנו של הרב, את הרב צבי-יהודה בכבודו ובעצמו. וכך עשיתי.

הגעתי, והתלמיד המשמש הכניס אותי לחדר, וראיתי את פני הרב, כמו מלאך! עטור זקן לבן, מאיר פנים במלוא שמחה, מבט נעים ומלא שלווה. הרגשתי את הרב ממש כמו אבא אוהב.

אמרתי: לא הבנתי פסקה אחת בספר "אורות" של הראי"ה קוק? והרב חייך והגיב: "רק פסקה אחת לא הבנתי.. ואת כל השאר הצלחת להבין...". - ולעצמי, למדתי איך לשאול נכון.

עם ישראל, גוף ונשמה

זכיתי לשאול את הרב שאלה. הרב צבי יהודה היה רב שהרבה הרבה מאוד היו פונים אליו בשאלות. כל יום, עשרות ואולי מאות שאלות. בדברי תורה, בהלכה, בענייני מדינה,

התיישבות, בטחון, בעניינים בין לאומיים, ובהתייעצות אישית... בכל תחום. שאלתי על מאמר בספר "אורות" של הראי"ה קוק זצ"ל: איך להתייחס לחלקים בעם ישראל שעוסקים בחולין, כמו עבודה, שרות צבאי או ספורט? הרב האיר לי פנים אוהבות ואמר לי: הכול בעם ישראל זה קודש!!! כמו שלאדם יש גוף ויש נשמה, גם לעם ישראל כולו יש גוף כללי ויש נשמה כללית. העיסוק בחול - זה עיסוק בגוף הקדוש של צרכי החיים בעם ישראל. והעיסוק בענייני קודש, כמו לימוד תורה ומצוות - זה עיסוק בנשמה של עם ישראל. וביחד הכול קדוש.

האם פתחו לך?

סיפר לנו הרב בני אייזנר זצ"ל מתלמידי הרב צבי יהודה: הייתי רגיל לפנות לרב ולהתייעץ בהרבה שאלות. לפעמים בישיבה, ולפעמים הייתי הולך לרב עד לביתו ברחוב עובדיה בשכונת גאולה שבירושלים. פעם אחת הגעתי לבית הרב בזמן הפסקת צהריים, והמתנתי עד לשעה ארבע, אז הרב היה רגיל לקום ממנוחת הצהריים. המתנתי, עד ששמעתי מעבר לדלת את פסיעותיו של הרב שקם ליטול ידיים. כמה דקות, ודפקתי בדלת - והרב לא ענה. שוב דפקתי, ופעם שלישית דפקתי - והרב לא ענה. המתנתי, ולפתע נפתחה הדלת מעט, הרב הציץ לעברי ואמר: "בני, האם פתחו לך? אם לא פתחו, למה אתה ממשיך לדפוק...". והרב סגר את הדלת. נאלמתי בבושה. להיכנס, הדלת לא נפתחה. ללכת, הרב יודע שבאתי. מה אעשה עתה?

לפתע שוב נפתחה הדלת, והפעם לרווחה. הרב עמד בפנים מאירות והזמין אותי להיכנס, כשהוא משתף אותי ואומר: "למדתי את המשמעות של אמירת הפסוק 'ה' שפתי תפתח...' בתחילת תפילת העמידה. צריך להמתין מעט, כדי להרגיש שבאמת ה' פתח לי את שפתיי, כדי להמשיך 'ופי יגיד תהילתך'. להמתין מעט כדי שיתברר לך, האם פתחו לך...'. זה היה עצום.

יישר כח לכל התלמידים החרוצים – שתזכו לצעוד בע"ה בדרכו !